

Asia: VN/19971/2020

Valtioneuvoston asetus televisio- ja radiotoiminta-asetuksen muuttamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta

Lausunto

Asia: Valtioneuvoston asetus televisio- ja radiotoiminta-asetuksen muuttamiseksi

Viite: VN/19971/2020

Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta VANE kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta. VANE on YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksien yleissopimuksen (SopS 27/2016; vammaisyleissopimus) kansallinen koordinaatiomekanismi. VANE ottaa lausunnossaan kantaa asiaan vammaisyleissopimuksen näkökulmasta. YK:n vammaisyleissopimus on Suomessa voimassa lain tasoisena.

Kyseessä on sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) 212 §:n 3 momentin mukainen valtioneuvoston asetus, jolla voidaan säätää, mitkä ta-pahtumat ovat Suomessa yhteiskunnallisen merkittävyytensä vuoksi sellaisia, että niitä koskevat lähetykset on välitettävä Suomen alueelle siten, että merkittävä osa yleisöstä voi seurata niitä vapaasti vastaanotettavissa olevassa muodossa kokonaan tai osittain joko suorana tai nauhoitettuna lähetyksenä.

YK:n vammaissopimuksen artikloista asiaan liittyy ensisijassa artikla (30 art), joka käsittelee vammaisten henkilöiden osallistumista kulttuurielämään, virkis-tys- ja vapaa-ajantoimintaan sekä urheiluun. Artiklassa todetaan muun muassa: ”5. Jotta vammaiset henkilöt voisivat osallistua yhdenvertaisesti muiden kanssa virkistys-, vapaa-ajan- ja urheilutoimintaan, sopimuspuolet toteuttavat asianmukaiset toimet, joilla: a) kannustetaan ja edistetään vammaisten henkilöiden mahdollisimman laajaa osallistumista kaikille suunnattuun urheilutoimintaan kaikilla tasoilla.”

Lisäksi sopimuksen läpileikkaavista artikloista on syytä huomioida myös tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus (5 art), esteettömyys ja saavutettavuus (9 art) ja vammaiset naiset (6 art).

VANE kannattaa 6§:n mukaista ehdotusta, että yhteiskunnallisesti merkittävien tapahtumien listalle lisättäisiin naisten kilpailut (jäähkiekko ja jalkapallo). Lisäksi VANE yhtyy Valtion liikuntaneuvoston näkemyksiin paralympialaisten yhteis-kunnallisesta merkityksestä ja ehdottaa myös edelleen paralympialaisten li-säystä listalle.

Paralympialaisten poisjättämistä on ehdotuksessa perusteltu vähäisemmällä katsojamäärillä olympialaisiin nähden. VANE haluaa kuitenkin muistuttaa, että vähemmistöjen kohdalla tosiasiallinen yhdenvertaisuus edellyttää useimmiten positiivista erityiskohtelua, jota tässäkin tulisi harkita. On hyvin epätodennäköis-tä, että paralympialaiset koskaan saavuttavat olympialaisten katsojamääriä, vaikka katsojaluvut ovatkin olleet kasvussa.

VANE kannattaa asetuksen 12§:n mukaista tekstityselvoitteen laajennusta. Näin edistetään YK:n vammaissopimuksen 9 ja 30 artiklojen täytäntöönpanoa.

Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta

Merja Heikkonen

pääsihteeri

Heikkonen Merja

Sosiaali- ja terveysministeriö - Vammaisten henkilöiden oikeuksien
neuvottelukunta VANE